

Naar een nieuwe NHG-Standaard (slot) De publiciteit rond standaarden

Zo, eindelijk. Na bijna twee jaar is het zo ver. De NHG-Standaard 'Lage rugpijn' is klaar voor publicatie in Huisarts & Wetenschap en de werkgroep is tevreden. De Afdeling Standaardenontwikkeling maakt nu alleen nog een nieuwe inkeping op haar kerfstok en leunt tevreden achterover op de luxe chaises longues. Niets is minder waar.

Breed palet

Met de publicatie van een standaard zijn de activiteiten nog niet afgerond. Een standaard moet bij de diverse doelgroepen bekend gemaakt worden. Het is natuurlijk niet zo dat heel huisartsgeneeskundig Nederland zoetjes wacht op iedere nieuwe standaard, deze leest en dan volgens de voorgestelde richtlijnen handelt. Daarom probeert het NHG, door middel van publiciteit, de bekendheid en implementatie van een standaard een extra stimulans te geven.

De 'publiciteitscampagnes' richten zich op verschillende niveaus: eerst op huisartsen, dan op specialisten en ten slotte op het algemene publiek. Daarbij lopen de doelstellingen uiteen, van implementatie (bij huisartsen) via kennis nemen van de inhoud van de standaard (bij specialisten) tot weet hebben van het bestaan ervan (patiënten). Hoe gaat dat in zijn werk?

Huisarts centraal

De belangrijkste impuls voor huisartsen is en blijft de publicatie in H&W. Zonder publicatie in dit gezaghebbend blad zou ieder verder initiatief weinig zin hebben. Als afgeleide van de standaard verschijnt enkele maanden later ook DKB-nascholingsmateriaal.

Wat de Afdeling Standaardenontwikkeling betreft is het hier nog niet mee gedaan. Siep Thomas, hoofd van de afdeling: 'Bij het interpreteren en implementeren van een standaard of het maken van werkafspraken, stuit een huisarts soms op vragen. Het NHG is een vereniging en ik beschouw het als onze kerntaak de leden te helpen waar dat nodig is. Voor vragen op dit terrein kunnen leden altijd contact opnemen met de afdeling. En dat gebeurt ook steeds meer. De huisarts weet ons te vinden en dat is prima!'

Ontwikkelings- proces

1. advies onderwerp
2. vaststellen onderwerp
3. opstellen projectplan
4. samenstellen werkgroep
5. vaststellen werkgroep
6. formuleren ontwerpstandaard
7. adviseren
8. bijstellen ontwerp
9. commentaar leveren
10. ontwerp aanpassen
11. concept bekijken
12. redigeren/corrigeren
13. autoriseren
14. goedkeuren
15. bekrachtigen
16. PUBLICATIE IN H&W

Aan de hand van de wordingsgeschiedenis van de standaard Lage rugpijn werden in zeven afleveringen van het NHG-katern telkens een of enkele van deze stappen behandeld.

Deze maand de achtste en laatste aflevering: over publiciteit rond de standaarden.

Weten en geweten

Standaarden raken het werkkterrein van de specialist. Daarom is het zinvol dat specialisten kennis nemen van de inhoud ervan om, op basis van een standaard, regionale werkafspraken te kunnen maken met huisartsen. Om die reden ontvangt iedere gerelateerde specialistenvereniging bij verschijning van een standaard enkele exemplaren daarvan.

Soms leidt dat tot bespreking van een standaard in het tijdschrift van de betreffende vereniging. Soms echter gaat het nog verder.

Zo zijn er afspraken gemaakt met het Pharmaceutisch Weekblad dat iedere nieuwe standaard recenseert. Alle urologische standaarden worden integraal overgenomen in het Nederlands Tijdschrift voor Urologie en door urologen van commentaar voorzien. De auteurs van de standaard en de afdeling krijgen in hetzelfde nummer de gelegenheid te reageren. Een goed initiatief dat navolging verdient.

Sinds kort worden bovendien de samenvattingen van de NHG-Standaarden gepubliceerd in het Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde. 'Zo kunnen alle artsen in Nederland kennis nemen van de belangrijkste richtlijnen', aldus een tevreden Siep Thomas.

Maar hij stelt de huisarts ook gerust: 'Er is afgesproken dat alle inhoudelijke discussies worden afgedrukt in Huisarts & Wetenschap en dat lijkt mij een goede zaak.' Bij iedere publicatie zorgt de Afdeling Standaardenontwikkeling overigens voor een korte introductie.

Voor de NHG-Standaard 'Lage rugpijn' wordt iets bijzonders op touw gezet. Het onderwerp heeft maatschappelijk veel consequenties en raakt bovendien veel andere beroepsgroepen. Daarom wordt de standaard op een invitational conference, begin februari, door de werkgroep gepresenteerd aan een keur van deskundigen en betrokkenen (zoals orthopeden, fysiotherapeuten, bedrijfsartsen en dergelijke). Let wel: dit alles ter ondersteuning van de huisartsen die het voorgestane beleid tenslotte moeten gaan uitvoeren.

Gedeeld belang

Ook publiciteit gericht op de patiënt is van belang. Hoe die te bereiken? Soms stuurt het NHG een persbericht uit, zoals bij 'Kinderen met koorts'. Waarom voor dit onderwerp bijvoorbeeld? Een vraag voor Jaap van der Laan, als huisarts-staffid betrokken bij die standaard. 'Het is een klacht die dage-

lijks in de spreekkamer of het telefonisch spreekuur aan de orde is. Bovendien is het iets waar ouders zich vaak veel zorgen om maken. Meestal is die ongerustheid ongegrond, maar dat wil niet zeggen dat een huisarts de klacht niet serieus moet nemen. Wel is het goed wanneer ouders weten dat koorts slechts in uitzonderingsgevallen kwaad kan. Het persbericht was destijds ook bedoeld als een soort patiënteninformatie.' Inmiddels is er voor de patiënt overigens nog meer te halen: over veertig veel voorkomende kwalen brengt het NHG patiëntenfolders uit, waaronder ook een over kinderen met koorts (èn een over lage rugpijn). Daarnaast publiceert de Consumentengids jaarlijks een overzicht van de kernpunten van alle in dat jaar verschenen standaarden, bestemd voor patiënten.

Ledenservice

Er gebeurt dus heel veel rondom standaarden. Een dynamiek die een positieve uitstraling heeft en, nog belangrijker, ten dienste staat van de leden. De Afdeling Standaardontwikkeling is daarbij het meet- en regelcentrum, waar leden terecht kunnen en wel in eerste instantie bij Frans Meulenberg, de coördinator van de afdeling. (FM)

Met deze aflevering over de public relations wordt de serie over de totstandkoming van de NHG-Standaarden afgerond. In het maartnummer start een nieuwe reeks: iedere maand worden 'highlights' gepresenteerd uit een NHG-Standaard, gekoppeld aan een werkvorm uit het bijbehorende Deskundigheidsbevorderingspakket. (RH)

Praktijk van de toekomst

Het NHG is recent het project 'Clustering huisartsenfuncties' gestart, dat als doel heeft een beschrijving te geven van de optimale huisartspraktijk in de toekomst.

Hoeveel huisartsen en hoeveel patiënten moeten op enigerlei wijze organisatorisch verbonden worden om een aantal taken doelmatiger te kunnen uitvoeren en een aantal nieuwe taken in zo'n samenwerkingsverband binnen te halen?

Het gaat in het project om de taken die daarvoor in aanmerking komen en om het bouwen van organisatie-modellen.

De indruk bestaat dat er in het veld al initiatieven worden ondernomen. Het NHG roept u op om uw ervaringen hiermee kenbaar te maken. U kunt zich hiervoor richten tot Jan Sorgdrager en Cockie Ofringa, NHG-Bureau, telefoon 030-2881700.

CWO-weekend

De laatste jaren worden steeds meer meta-analyses gepubliceerd. Een meta-analyse is een manier om systematisch resultaten van diverse onderzoeken samen te voegen en te beoordelen. Zo vergroot men de onderzoeksgroep en worden resultaten betrouwbaarder. De voor- en nadelen van de meta-analyse komen uitgebreid aan bod in het CWO-weekend 1996, op 29 en 30 maart te Huisduinen, vlakbij Den Helder. Inlichtingen en opgave bij Elly Weyman, NHG, tel. 030-2881700.

NHG-Standaarden

In 1995/1996 gepubliceerde standaarden:

- TIA (jan. 1995)
- Incontinentie (feb. 1995)
- Voedselovergevoeligheid (apr. 1995)
- Rhinitis (mei I, 1995)
- Otitis externa (mei II, 1995)
- PID (juni 1995)
- Hartfalen (sept. 1995)
- Herpes genitalis (nov. 1995)
- Condylomata acuminata (nov. 1995)
- Lage rugpijn (jan. 1996)